

18 december 2009

PRESSMEDDELANDE

KONJUNKTURLÄGET DECEMBER 2009:

Tecken på ljusning avslutar dystert år

Sverige befinner sig i en djup lågkonjunktur och BNP minskar med 4,4 procent 2009. Men ökad export och stigande konsumtion förbättrar läget och tillväxten blir 2,7 procent 2010 och 3,3 procent 2011. Det visar Konjunkturinstitutets rapport, Konjunkturläget, som publiceras i dag.

Svensk BNP har börjat öka svagt. Att konjunkturen har bottnat beror till stor del på den expansiva finans- och penningpolitiken, med bland annat skattesänkningar och låga räntor. Positivt är också att världshandeln återhämtar sig vilket gör att exporten ökar.

Under de kommande åren väntas svensk ekonomi fortsätta att stärkas. En viktig dragkraft är den förbättrade internationella konjunkturen. Men eftersom den globala återhämtningen blir trög och kronan stärks blir inte exporten en lika stark motor som under tidigare uppgångar. I stället spelar den stigande konsumtionen en större roll. Genom låga räntor och skattesänkningar ökar hushållens disponibla inkomster med över 3 procent 2009 och fortsätter upp under 2010 och 2011. Hushållen ökar också konsumtionen genom att dra ner sitt historiskt höga sparande. Den prognostiserade expansiva finanspolitiken, med bland annat resurstillskott till kommunerna, bidrar också till att den offentliga konsumtionen växer starkt 2010. Eftersom efterfrågan och produktionen föll så dramatiskt i inledningen av krisen tar det lång tid för ekonomin att återhämta sig trots kraftigt expansiv ekonomisk politik. Den svenska ekonomin bedöms vara i balans först 2014.

KRISEN GER LÅNGVARIGT NEGATIVA EFFEKTER PÅ EKONOMIN

Krisen har främst minskat sysselsättningen inom industrin men också tjänstesektorn har drabbats. I offentlig sektor stiger sysselsättningen både 2010 och 2011, främst på grund av en expansiv finanspolitik. Den totala sysselsättningen fortsätter dock att falla under 2010, men nedgången bromsar in kraftigt under året. Sysselsättningen stiger igen 2011.

Arbetslösheten stiger till över 10 procent under de närmaste åren. Vid hög arbetslöshet är det många som inte kommer tillbaka till arbetsmarknaden. Detta gör att den potentiella sysselsättningen, det vill säga den sysselsättning som är förenlig med en konjunktur i balans, minskar. Bedömningen är att denna kris medför att den potentiella sysselsättningen minskar med cirka 70 000 personer. Det uppstår även långvarigt negativa effekter på den potentiella produktiviteten.

LÅG INFLATION 2010 OCH 2011

En svag arbetsmarknad gör att lönerna i näringslivet stiger med 2,3 procent 2010 och 2,2 procent 2011. Fallande kostnadstryck och ett lågt resursutnyttjande gör att inflationen blir låg framöver. Inflationen i termer av KPI med fast ränta väntas falla tillbaka till cirka 1 procent både 2010 och 2011.

Ett lågt inflationstryck och ett lågt resursutnyttjande i ekonomin gör att Riksbanken fortsätter att bedriva en mycket expansiv penningpolitik. Konjunkturinstitutets prognos förutsätter att Riksbanken bibehåller reporäntan på 0,25 procent fram till september 2010, då en period av räntehöjningar inleds. I slutet av 2011 uppgår reporäntan till 1,75 procent.

Tabell: Valda indikatorer

Årlig procentuell förändring respektive procent

	2008	2009	2010	2011
BNP till marknadspris	-0,2	-4,4	2,7	3,3
BNP, kalenderkorrigerad	-0,5	-4,3	2,4	3,3
Real BNI per capita	0,1	-6,9	1,7	3,0
Bytesbalans ¹	9,6	7,5	6,9	7,4
Antal arbetade timmar ²	1,0	-2,7	-1,5	0,4
Sysselsättning	0,9	-2,5	-1,7	0,2
Arbetslöshet ³	6,1	8,5	10,1	10,4
Arbetsmarknadsgap	-0,6	-4,1	-6,1	-6,1
Timlön i näringslivet ⁴	4,0	3,1	2,3	2,2
Arbetskostnad i näringslivet ²	3,0	2,4	2,1	2,3
Produktivitet i näringslivet ²	-2,4	-2,2	5,4	3,7
KPI	3,4	-0,3	0,5	1,7
KPIF	2,7	1,9	1,0	1,0
Reporänta ⁵	2,00	0,25	0,75	1,75
Tioårig statsobligationsränta ⁵	2,7	3,3	4,0	4,4
Kronindex (KIX) ⁵	124,6	118,6	113,5	108,8
Offentligt finansiellt sparande ⁶	2,5	-1,5	-2,5	-2,3
Konjunkturjusterat sparande ⁷	4,1	3,1	1,9	1,7
Sjuårsindikatorn	0,5	0,1	-0,2	-0,6

¹ Procent av BNP. ² Kalenderkorrigerad. ³ Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete, i procent av arbetskraften. ⁴ Enligt konjunkturlönestatistiken. ⁵ Vid årets slut.

⁶ Procent av BNP. ⁷ Procent av potentiell BNP.

Källor: SCB, Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Läs hela rapporten om Konjunkturläget på www.konj.se

Sarah Hegardt Grant
 Informationschef
 08-453 59 11
 070-267 80 41